

LENGTE: 15 km

VERTREKPUNT: Bij de kerk van Yvoir in de provincie Namur.

AANDACHTSPUNTEN: De wandeling bevat enkele passages langs, over en zelfs door rotsen. Op het rotsmassief Le Paradou volgt de wandeling alpiene klimmerspaden met enkele moeilijke tot gevaarlijke passages. Een veilige alternatieve route voor dit gedeelte wordt beschreven. Bovenop de rotsen van Champalle loopt het pad meestal wel op enkele meters van de afgrond, maar hier en daar loopt het vlak er toch wel heel dicht bij en moet je uitkijken want hier wil je niet uitglijden. Voorbij dit rotsmassief daal je heel steil af door het bos zonder duidelijk pad. Eens beneden moet je je over honderden meters een weg banen door een dichtgegroeid pad met netelige braamstruiken. Een tuinschaar in je rugzak meenemen is helemaal geen slecht idee!

TOPOGRAFISCHE KAARTEN NGI: 53/3-4 (1:20.000)

In 2008 werd op onze website www.originelewandelingen.be een wandeling gepubliceerd die heel populair werd bij avontuurlijke wandelaars. Tot vandaag halen vele wandelaars nog herinneringen boven aan die tocht. Maar het oorspronkelijke traject van die tocht is al jaren niet meer te volgen. De lange spoorwegtunnel waar de wandeling door liep werd afgesloten, de watermaatschappij Vivaqua liet geen wandelaars meer toe op haar domein, een pad in de vallei van de Bocq werd afgesloten en een kasteel eigenaar plaatste een afsluiting met prikkeldraad waar geen mens meer doorgeraakt. Verschillende jaren werkten we aan een alternatief traject maar telkens dook er wel ergens een nieuw probleem op. Zo werd bijvoorbeeld een bospad onbruikbaar omdat een misgelopen ontploffing in de steengroeve een grondverschuiving veroorzaakte. De nieuwe tocht die wij hier voorstellen volgt een totaal verschillend circuit maar brengt je toch opnieuw langs enkele spectaculaire plaatsen.

Yvoir is een gemeente aan de Maas in de provincie Namen. Vanaf de 14de eeuw was

Yvoir een belangrijk centrum van ijzerindustrie. Er zit hier veel ijzererts in de bodem. In het centrum van de gemeente, bij het park, is een oude smeedhamer (een zgn. 'maka') nog steeds een herinnering aan dit bloeiend industrieel verleden. Het hout dat onmisbaar was voor het voeden van de hoogovens vond men in grote hoeveelheden in de omringende bossen. De onmisbare hydraulische energie werd verkregen door de stroming van de Bocq, die de maka's aandreef. Tegenwoordig is de ijzerindustrie verdwenen. Vandaag kent Yvoir wel nog een belangrijke activiteit in de ontginning van steengroeves.

Toeristen zakken vooral af naar Yvoir voor een bezoek aan het 'île d'Yvoir', het enige toeristisch ingerichte eiland van ons land. Van midden april tot eind september kan je met een bootje vanuit Yvoir het eiland bereiken.

Snel na het verlaten van Yvoir leidt de wandeling je door het klimgebied Le Paradou. De kalkrotsen hebben hier een hoogte van 55 meter. Rotsklimmen vraagt uiteraard een professionele uitrusting en opleiding en klimmen op dit massief is voorbehouden aan leden van de Klim en Bergsport Federatie. Toch zijn er ook enkele paden die tussen en langs de rotsen lopen en die ook haalbaar zijn voor sportieve wandelaars. Deze wandeling laat je over enkele van deze alpiene paden over het massief lopen. Deze paden zijn wel heel steil en lopen soms dichtbij dodelijk diepe rotswanden. Bovendien moet je onder een rotsboog naar boven klimmen, een zeer steil stuk zonder aangelegd pad dat sommige wandelaars voor problemen kan stellen. Verder is dit het terrein voor klimmers en je loopt hier maar beter niet in de weg. Ook al zien de rotsen er impressionant uit, dit gebied is ideaal voor beginnende klimmers. De meeste routes voor klimmers op Le Paradou hebben een moeilijkheidsgraad van 4 en 5 op een schaal van 1 tot 9. Wees uiterst voorzichtig om geen stenen naar beneden te laten rollen en kijk ook voor jezelf uit voor vallende stenen. De veiligste plek om te wandelen als er klimmers aan het werk zijn is vlak tegen de rotsen. Op enkele meters van de rotsen kunnen altijd stenen naar beneden vallen. Klimmers dragen niet voor niets altijd een helm. Volg ter plaatse ten allen tijde de geldende reglementering over de toegang tot de rotsen en waag je in geen geval aan de rotspaden bij guur weer of als de ondergrond er nat bij ligt. Je kan de passage over het massief vermijden door gewoon het pad naast de spoorlijn beneden langs de rotsen te volgen.

De wandeling verwijderd zich dan van de Maasvallei en brengt je naar het gehucht Tricointe, waarschijnlijk een van de stilste gehuchten van ons land. Tenminste tijdens het weekend als de nabije steengroeve niet actief is.

Een eindje wandel je op de oude spoorlijn L128. Deze spoorlijn tussen Ciney en Yvoir volgt de vallei van het riviertje de Bocq en werd in 1907 afgewerkt. Er moesten 13 bruggen en 5 tunnels aangelegd worden op plaatsen waar de rivier een te scherpe bocht aansneed. De langste tunnel, 1176 meter lang, diende in 1940 diende als schuilplaats voor Göring en Hitler. In 1960 werd het reizigersverkeer op de lijn afgeschaft en in 1983 reed er de laatste goederentrein. De spoorlijn is enkelsporig uitgevoerd en werd nooit geëlektrificeerd. Tussen Ciney en Bauche rijden in het seizoen toeristische treinen.

Je klimt dan weg van de oude spoorlijn tot bij een grot met een spectaculaire overhang, hoog in een steile flank langs de Bocq.

Na het dorp Evrehailles leidt de route naar de kalkrotsen van Champalle, hoog boven de Maas. Op de rotsen vind je zeer specifieke, kalkminnende flora waaronder de buxus sempervirens.

Naar het rotsmassief 'Le Paradou'

Met de rug naar de kerkdeur volg je het straatje naar links. Op het kruispunt laat je een weg links liggen en enkele meters verder sla je linksaf. Dit is de Place des Combattants, een straat die onderaan een steile helling loopt. Boven op de helling zie je het witte standbeeld van Notre-Dame de Bonne Garde, daar ga je naartoe. Rechts naast nummer 11 neem je een oud trappenpad richting 'Vers la Vierge'. Het pad komt boven uit op een bosweg met twee stroken beton. Volg deze weg even kort naar rechts en dan kan je links tot bij het standbeeld. Je hebt er een mooi uitzicht over het stadje en de Maas. Je wandelt even terug en je stijgt verder over de weg met de betonstroken tot op een asfaltweg. Volg deze asfaltweg naar links. De weg daalt. Op een kruispunt bij een kasteeltje neem je scherp linksaf de asfaltweg die verder daalt. Na 200 meter verlaat je de asfaltweg aan de rechterkant, rechts naast het kerkhof daal je over het gras af tot op een rijweg. Je slaat rechtsaf en je neemt het doodlopende asfaltwegje dat naast de spoorweg loopt. De weg stijgt eerst en daalt nadien. Recht voor je heb je een mooi zicht op het spectaculaire rotsmassief van Le Paradou. Zie je die rotsboog bovenaan het massief? Als je wil, kan je daar straks naartoe klimmen. Waar de asfaltweg naar rechts draait, wandel je rechtdoor in een kiezelpad vlak langs de spoorweg. Je laat een tunneltje onder de spoorweg links liggen en je komt bij een informatiebord van het klimgebied Le Paradou. Je volgt het pad verder en je komt snel bij een indrukwekkende rotsmuur, hier hou je halt en niet alleen om de rotsmuur te bewonderen maar ook om te beslissen welke weg je zal volgen.

De wandeling loopt hier naar boven over het rotsmassief en bevat enkele moeilijke en gevaarlijke passages. De route over de rotsen verloopt over alpiene klimmerspaden en is steil, veeleisend en niet zonder gevaar. Je kan dit gedeelte gemakkelijk vermijden door gewoon het smalle pad vlak langs de spoorweg en langs de voet van de rotsen verder te volgen. Beide routes komen samen bij een bio-toilet voor klimmers ter hoogte van de spoorweg.

Voor de route over de rotsen keer je bij de indrukwekkende rotsmuur enkele passen terug en je neemt een trappenpad dat naar boven gaat. Het trappenpad blijft rechts van de rotsen. Het pad draait naar links en leidt naar een indrukwekkende kloof tussen de rotswanden, behaakt voor klimmers. Je zou in deze kloof naar boven kunnen kruipen maar dit is te gevaarlijk. Waar het pad naar links draait neem je dus het trappenpad dat verder omhoog gaat. Het pad stijgt steil naar boven. Nog een keer is er een zijpad links dat naar de rotsen leidt maar ook dit neem je niet, je stijgt verder. Het pad eindigt voor een indrukwekkende rotsmuur met een grotje erin. Links een impressionante rotsboog. Deze rotsboog kan de vergelijking doorstaan met de beroemde "Baoussse del Biel" in de gorges du Tarn in Frankrijk. Je moet nu naar links, zeer steil omhoog onder de rotsboog door. Hou links aan onder de boog en kijk goed naar stenen en boomwortels die je kan vastgrijpen om je omhoog te helpen. Aan de andere kant van de rotsboog sta je nu helemaal op de top van het massief. Je botst hier op een afsluiting met acht rijen prikkeldraad. Is dit een militaire zone of zo? Nee, maar je bevindt je wel vlakbij het kasteel van Tricoïnte. De kasteelheer is blijkbaar heel bang voor indringers. In 2004 schoot hij

met zijn pistool op een arme postbode die een brief kwam brengen. Hoedanook is deze magnifieke plek nu zwaar verminkt. Je moet dus links van de prikkeldraad blijven en enkele meters nadat je boven kwam het dalende spoor naar beneden nemen. Je blijft tijdens het dalen rechts van een indrukwekkende rotskam. Af en toe kan je even naar links tot op de kam voor een uitzicht op de Maas en de stuwdam van Yvoir. Op een splitsing sla je rechtsaf, een pad langs een volgende rotswand die klimmers 'le deuxième niveau' noemen. Over rotte treden daal je zo langs de rotsen weer af tot op het niveau van de spoorlijn, bij een klimmerstoilet.

Je volgt hier het pad evenwijdig met de Maas verder en het gaat dus bergop. Zijsporen leiden nog naar klimrotsen maar je volgt het hoofdpad in dezelfde richting verder, richting Godinne. Het pad begint aan de laatste beklimming op dit massief en brengt je met enkele treden en een leuning bij het uitzichtpunt Croix d'Al-Fau. Wij hebben hier geen kruis gezien, alleen een prachtige eik. Je keert hier de Maas de rug toe en je neemt een bospad dat snel afdaalt tussen afsluitingen.

Naar Tricoïnte

Je komt uit in een villawijk maar er is niets aan te doen. Je steekt een asfaltweg over en je neemt rechtdoor een stijgend asfaltwegje. Op de T-splitsing wat verder steek je de straat schuinrechts over en je gaat een graspad op tussen afsluitingen. Het pad brengt je snel bij een grote weide, rechtsaf hier in een paadje tussen de weide-afsluiting en tuinen. Het rechtlijnige pad eindigt op een kiezelweg, volg deze weg naar rechts. Je laat een asfaltwegje rechts liggen en je volgt de stijgende kiezelweg verder rechtdoor, het bos in. Eens in het bos kom je snel op een kruispunt. Rechts leidt de weg naar het domein van de bange kasteelheer dus die kant ga je zeker niet op! Sla hier linksaf, een rechtlijnig pad dat een waterwinningszone inloopt. Na amper vijftien passen verlaat je dit pad reeds en je neemt aan je rechterkant een bospad. Het pad loopt een eindje evenwijdig met een bosweg rechts. Op een bepaald punt ligt je pad en de bosweg amper tien meter van elkaar maar je blijft op het wondermooie pad dat zich nadien verwijdt van de bosweg. Je dwarst een ander pad en je stijgt verder. Langs het pad zie je nu oude grensstenen met een fluo kop. Als je bijna helemaal boven bent, dwarst een ander pad je weg. Dat is ongeveer vijf passen voorbij zo een grenssteen. Je neemt dit dwarspad naar rechts. Dit pad is zeer smal en het daalt kronkelend door prachtig eiken-beukenbos. Na een tijdje zie je links een grote weide naast het bos. Het pad loopt nu door een zone met prachtige berken en varens. Je wandelt het bos uit en loopt door een open plek met veel lage begroeiing naar een ander bos. In het bos steek je een beekje over en je slaat rechtsaf. Het pad eindigt op een kiezelweg bij een informatiebord. Je volgt de kiezelweg naar rechts en je wandelt het bos uit.

Bij een bank laat je een zijpad rechts liggen en je volgt de kiezelweg langs een mooie hoeve, de Ferme de Tricoïnte. De weg draait voorbij de hoeve naar links en komt op asfalt. Je neemt de asfaltweg naar links, rechtdoor dus. In een bocht laat je een mooie grasweg links liggen – tenzij je wat mooie landschapsfoto's wil gaan nemen tussen de weiden – en je volgt de asfaltweg naar rechts. Je bent nu in Tricoïnte, een uitzonderlijk rustig gehucht. Bij nummer 47 of 48 (de huisnummers zijn hier zeer verwarrend maar wie heeft hier eigenlijk huisnummers nodig?) laat je

een zijweg links liggen en je volgt het asfaltwegje nog wat verder. In een bocht verlaat je het asfaltwegje en je neemt een grasweg. Deze mooie weg daalt langs de bosrand en langs glooiende weiden en biedt je een mooi uitzicht. De gladde stenen in de ondergrond verraden dat dit waarschijnlijk een oude karrenweg is.

Langs de Bocq naar Evrehailles

De weg gaat het bos in en daalt stevig verder. Een mooi zijpad links loopt in de flank van de heuvel naar de Grotte Toulemonde, iets voor speurneuzen want wij hebben deze grot niet gevonden. Je volgt de karrenweg dus verder en iets lager brengt deze je bij de oude spoorwegbedding, boven de tunnel van Yvoir. Je moet deze spoorwegbedding een eind naar links volgen. De meest directe en leuke weg is om het steile en glibberige paadje naar beneden te nemen aan de linkerkant van de weg, tot vlakbij de tunnelopening. Bij onze verkenning in oktober 2021 lukte dit nog maar een plastic afsluiting langs de spoorweg deed ons vermoeden dat men het wandelaars ook hier moeilijk wil maken. Een beetje verder heeft een eigenaar een hek geplaatst, duidelijk om wandelaars tegen te houden maar het lukt niet. Het hek lijkt ons trouwens illegaal want het staat op het oude perron van de treinhalt 'Yvoir Carrières' die hier vroeger was en de spoorlijn is in beheer van de organisatie Le Chemin de Fer du Bocq die ervan droomt om ook op dit gedeelte opnieuw treinen te laten rijden. Misschien wil de eigenaar liever geen pottenkijkers zodat hij ongestoord zijn afval op de oude spoorweg kan blijven gooien? Is er toch een probleem op dit gedeelte dan geraak je wel lags de rijweg tot bij de eerstvolgende brug waar je tot op de spoorweg kan klimmen. De eerste spoorwegbrug loopt over de Bocq en de rijweg en de tweede brug loopt over de Bocq. Het is bij deze laatste brug dat je de oude spoorweg moet verlaten: over het bruggenhoofd in natuursteen daal je aan de rechterkant af tot bij het riviértje. Let op, deze afdaling vraagt wat aandacht als de stenen er nat bij liggen. Je wandelt even langs de Bocq. Op de andere oever zie je het Institut Notre-Dame de Lourdes. In dit instituut werden lange tijd weeskinderen en jongeren met een moeilijke jeugd opgevangen, vandaag huizen er vluchtelingen. Jammer genoeg zorgen jongeren voor nogal wat zwerfvuil in deze omgeving en ook de zware overstromingen van juli 2021, waarbij de Bocq buiten haar oevers trad, hebben sporen achtergelaten. Je moet de oever snel verlaten: kijk aan de rechterkant uit naar een scherp teruglopend en stijgend pad, dat neem je. Het pad is voorzien van een overbodige touwleuning. Tijdens de beklimming krijg je zicht op een mooi rotsmassiefje bovenaan het bos.

Aan het einde van de beklimming kom je bij de bosrand. Enkele meters ervoor, nog net in het bos, leidt een smal paadje aan de rechterkant naar een prehistorische grot met indrukwekkende overhang. De grot is prachtig, jammer van de rommel en een regelrechte schande dat de grot in 2011 beklad werd. Respect voor medemens, natuur en erfgoed, het zou een verplicht schoolvak moeten zijn. Na het bezoek aan de grot keer je op je passen terug en je wandelt het bos uit. Eens het bos uit sta je onder een kleine elektriciteitsleiding in een open plek. Je slaat hier linksaf en tien meter verder opnieuw linksaf, het pad dat weer het bos in loopt. Het pad loopt bovenop het rotsmassief. Op een splitsing kies je links. Je komt onmiddellijk op een plaats waar aan rappel gedaan wordt. Voorzichtig, je staat hier vlakbij de afgrond. Er

staat hier ook een leuning langs het pad. Je hebt een mooi zicht op het Institut Notre-Dame de Lourdes beneden in de vallei en in de verte het Domaine Ahinvaux. Bij het einde van de leuning sla je rechtsaf, weg van de afgrond, en je wandelt zo het bos uit tot op een asfaltwegje. Linksaf.

Het asfaltwegje loopt langs het lelijke Domaine de Gayolle, dit is geen vakantiepark maar een domein voor permanente bewoning. Voorbij dit domein krijg je zicht op een zeer mooi landschap van weiden, akkers, beboste heuvels en enkele huizen. Voor het eerste huis neem je het smalle 'sentier' dat rechts van het asfaltwegje en vlak ernaast loopt. Bij het laatste huis – prachtig huis trouwens – duikt het pad rechts tussen afsluitingen een klein valleitje in. In het valleitje draait het pad naar links, langs een smal en langgerekt bosje. Bij het einde van dit bosje volg je verder rechtdoor, langs of tussen weide-afsluitingen. Het pad loopt het bos in. In het bos is er onmiddellijk een pad rechts maar dat neem je niet, je wandelt verder rechtdoor. Je wandelt voorbij enkele zijwegen links en rechts. Je blijft het hoofdpad rechtdoor volgen tot op de plaats waar de weg begint te dalen naar het gehucht Bauche, je ziet hier trouwens door het bos de huizen in de verte staan. Hier moet je een zijpad rechts nemen. Het begin van dit zijpad is niet altijd heel duidelijk te zien en boswerkzaamheden hebben het nog wat meer verborgen. Het pad begint snel te stijgen, nogal steil. Bovenop de berg kruis je een grasweg van watermaatschappij Vivaqua, je vervolgt gewoon rechtdoor. Je komt bij de bosrand en je volgt het graspad naar links, naast een weide. Aan het einde van de weide kom je op een bredere weg, volg deze weg naar rechts langs de andere zijde van de weide. Dit is een uitzonderlijk mooie weg, in het begin loopt hij over rotsige ondergrond en verderop wordt hij begroeid met gras. Als je je omdraait, heb je zicht op een prachtig landschap. Na een halve kilometer wandel je langs een stinkende varkenskwekerij. De weg loopt hier langs een weide en verder weer langs de bosrand. Uiteindelijk kom je uit op een asfaltwegje dat je naar links volgt. Zo wandel je Evrehailles in. Je volgt de asfaltweg tot op het hoogste punt. Hier laat je de Rue sur Goho links liggen en enkele meters verder sla je rechtsaf in een doodlopende asfaltweg. Na het tweede huis, nummer 4, neem je links een pad tussen hagen. Op een splitsing van paden linksaf. Het pad eindigt op een asfaltweg, sla rechtsaf en wat verder weer rechtsaf en zo daal je tot bij de kerk van Evrehailles.

Naar de rotsen van Champalle

Bij de kerk sla je rechtsaf. Je wandelt over asfalt langs de poort van de kasteelhoeve Château du Buc. Enkele meters voorbij een volgende ingang tot de kasteelhoeve verlaat je de asfaltweg en je neemt een graspaadje aan de linkerkant dat vlak naast een huis vertrekt. Het paadje loopt eerst tussen afsluitingen en nadien tussen weiden en eindigt op een straat met een voetpad in klinkers. Rechtsaf, je moet deze straat een eind volgen. Na iets meer dan een halve kilometer sla je bij een restaurant linksaf tot op een voorrangsweg. Ga enkele meters naar links en steek dan voorzichtig deze weg over: bij een verkeersbord dat de voorrangsweg aanduidt kan je door een grachtje en dan de berm op tot op een asfaltweg. Je steekt deze asfaltweg gewoon over en je gaat een kiezelweg op met een strook gras in het midden. De weg loopt eerst langs achtertuinen en gaat dan een open bos in. De weg

eindigt bij een weide. Enkele meters voor deze weide moet je links het pad nemen dat het bos ingaat. Onmiddellijk laat je een verboden pad links liggen en je komt bij een informatiebord van het natuurreserveaat van Champalle. Enkele meters voorbij dit bord sla je haaks linksaf. Je komt snel in een zone rijk aan buxus sempervirens bij een uitzicht op de Maas met een bank. Je gaat nu een gans eind dit prachtige pad volgen dat bovenop de rotsen loopt. Soms loopt het pad door de begroeiing en soms door een open zone. Op de meeste plaatsen is het pad ongevaarlijk maar op enkele plaatsen loopt het vlak naast de diepe afgrond. Je wandelt voorbij een tweede bank. Het pad verwijderd zich dan van de rotsen. Bij een laatste bank laat je een zijpad rechts liggen en je volgt het pad verder naar het bos, je ziet de ingang in het bos al van ver liggen.

In het bos kom je onmiddellijk op een dwarspad. Je slaat linksaf en vijftientwintig passen verder sla je opnieuw linksaf, op een plaats waar je rechts van het pad nog een oude blauwe en rode streep op een boom ziet. Snel komt er een zijpad van rechts maar je wandelt rechtdoor. Je wandelt nu weer op de rotsen van Champalle. Een paar zijpaden links leiden naar uitzichtpunten. Kijk goed uit naar een onopvallend zijpaadje links, Twee meter ver op dit zijpaadje staat er aan de rechterkant een boom met een rode verfstreep. Dit paadje brengt je snel bij een uitzichtpunt met overblijfselen van een bank, alleen de betonnen voeten staan er nog. Bij de tweede betonnen voet neem je rechts het pad dat weer het bos inloopt, waar je het gewone wandelpad verder naar links volgt. Je komt nu in een zone waar je rechts van het pad achtertuinen aan de bosrand opmerkt. Voorbij deze zone volg je het pad nog even verder tot bij een open strook waarin een elektriciteitsleiding loopt. Bij de bosrand net voor deze open strook hou je halt en je keert op je passen terug, weer het bos in dus. Nadat je vijfendertig passen teruggekeerd bent maakt het pad een klein knikje en hier moet je het pad verlaten. Je moet de steile helling helemaal afdalen, zonder duidelijk pad. Kijk uit naar de oranje pijlen met de letter 'E' op de bomen, deze wijzen je de weg. Verloren lopen is onmogelijk, je moet gewoon steil naar beneden. Gaandeweg tekent zich een klein droog valleitje af met stenen erin, dat moet je volgen. Door dit valleitje liep lang geleden een beek maar vandaag stroomt het water ondergronds. De ondergrondse beek heeft grote gallerijen uitgesleten in de kalksteen en onder je voeten bevinden zich enorme grotten. Aan het einde van de afdaling kom je op een begroeide berm bij de bosrand. Recht voor je zie je het treinstation van Yvoir. Op de berm loopt een pad langs de bosrand. Je moet dit pad naar rechts volgen. Het pad is totaal overwoekerd met braamstruiken. Hier en daar zie je afgeknipte takken, het bewijs dat hier ooit iemand kwam om het pad vrij te maken. Je moet het pad blijven volgen tot je bij een oude steengroef komt. Bij het einde van de steengroef daalt het pad naar links af tot op de weg naast de spoorweg. Links zie je het 'four à chaux', een oude kalksteenoven, maar je moet naar rechts.

Je laat de spoorwegovergang links liggen en je gaat de Rue du Rauysse in. Een beetje verder wandel je links door een tunneltje onder de spoorweg. Aan de andere kant ga je omhoog tot vlakbij de verkeersweg langs de Maas. Hier wandel je verder langs de spoorweg over een asfaltpaadje. Je wandelt weer onder de spoorweg en dan linksaf over de Bocq. Door het park kom je weer in het centrum van Yvoir.